

Mirjam Podsedenshek, Zavod RS za šolstvo

ZA UVOD

Jezik je zakladnica pomenov. Vsak.

Je kakor dom, kamor se lahko vračamo, da bi v njem prepoznali, razumeli in sprejeli lastno dožemanje sveta in sočloveka v njem.

Gotovo tudi zato skušamo najti stik z govorjeno in zapisano besedo drugega, povsod, še posebej v šoli in z mladimi.

V Razpravah se tokrat posvečamo razumevanju mladostnikovega branja v najširšem smislu, saj prispevek dr. Igorja Saksida *PISA – sferično zrcalo slovenske pismenosti* odpira nekatera ključna vprašanja in ugotovitve mednarodne raziskave, obenem pa želi opozoriti tudi na pomen dela z različnimi besedili v šoli; dr. Mojca Štraus v članku *Bralna pismenost v raziskavi PISA* umešča vlogo in pomen bralne pismenosti in uzavešča razlike med mladimi bralci in bralkami, dr. Boža Krakar Vogel v članku *Bralna pismenost med teoretičnimi načeli in poučevalno prakso* gradi most med teorijo in prakso v razredu, Maja Melinc Mlekuž spregovori o kulturni zmožnosti v maturitetnih nalogah iz slovenščine na slovenskih šolah v Italiji; Darinka Rosc Leskovec in Vlado Milekšič pišeta o veljavnosti preizkusov znanja, Martina Kocbek pa nas seznanja z mnenji učiteljev o njihovi zmožnosti govornega nastopanja.

Sredica revije, sicer namenjena branju, ki jo smiselno dopolnjujejo tudi prispevki s konference *Jeziki v izobraževanju* in so jo tokrat sooblikovali učitelji jezikov na Slovenskem – ob slovenistih tudi učitelji tujih jezikov, je še posebno pestra.

Dr. Kozma Ahačič predstavlja akcijski načrt za jezikovno izobraževanje na področju pouka slovenščine na osnovnih in srednjih šolah, dr. Janez Skela spregovori o poučevanju tujih jezikov v Sloveniji, dr. Fani Nolimac celostno delo pri projektu *Opolnomočenje učencev z izboljšanjem bralne pismenosti in dostopa do znanja* kot izhodišče za nadaljnji razvoj pismenosti.

Zanimive in dragocene so ugotovitve dr. Jerce Vogel, ki piše o spremembah in novostih pri jezikovnem delu izpita iz slovenščine na splošni maturi na eni strani, ter mag. Lare Godec Soršak in mag. Jane Kvas, ki se ukvarjata z izsledki izpita iz slovenščine na poklicni maturi.

V prispevkih se avtorice posvečajo tudi osnovnošolskemu znanju pouka angleščine; kako je s poukom že zelo zgodaj, v slovenskih vrtcih, piše dr. Mihaela Brumen, ki bralce seznanja z ugotovitvami projekta.

Alenka Rot Vrhovec ugotavlja, kako se slovenskega jezika kot drugega jezika lahko uči nadarjeni tretješolec, dr. Marjanca Ajša Vižintin osvetljuje vplive okolja na pouk maternega in tujega jezika, pa tudi vlogo večjezičnosti pri otrocih priseljencih, mag. Katica Pevec Semec pa pomen in vlogo večjezičnosti in medkulturnosti na obmejnih šolah.

V Didaktičnih odzvih se znova posvečamo branju; dr. Boža Krakar Vogel poudarja pomen tesnega branja kot ene od dodatnih podpor učencem z učnimi težavami, Božena Brence predstavi, kako je mogoče kompleksno bralno učno strategijo uporabiti v gledališkem klubu, Bojana Modrijančič Reščič pa, kako je z izborom besedila dijake v srednji šoli pritegnila k pripravi govornih nastopov.

Mirjam Podsedenshek

